

Ohjeita opettajankelpoisuustietojen merkintaan

- 1. Luokanopettajan kelpoisuuden saavuttaminen
- 2. Kahden eri tutkintotyyppisen opettajan pätevyyden saavuttaminen samalla tutkinnolla
- 3. Muuten kuin tutkinnon perusteella pääteltävät opettajan pätevyydet
- 4. Aineenopettajan opetettavat aineet laajuuksineen ja pätevystiedon merkintä
- 5. VIRT A-koodistot
- 6. Pätevyystietojen merkitsemisen yleiset ohjeet VIRT A-opintotietopalvelussa

1. Luokanopettajan kelpoisuuden saavuttaminen

Lain mukaan luokanopettajan pätevyyden voi saavuttaa suorittamalla tutkinnon, jonka pääaineeseen kuuluvat perusopetuksessa opettettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset opinnot. Luokanopettajan pätevyyden voi saavuttaa myös suorittamalla tutkinnon, jossa sivuaineena ovat perusopetuksessa opettettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset opinnot. Luokanopettajan pätevyyden voi myös hankkia tutkintoon johtavan koulutuksen ulkopuolella suorittamalla erilliset perusopetuksessa opettettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset opinnot.

2. Kahden eri tutkintotyyppisen opettajan pätevyyden saavuttaminen samalla tutkinnolla

Eräissä yliopistotutkinnoissa voi samanaikaisesti saavuttaa kahden eri koulutusluokituksen koodin mukaisen tutkinnon opettajan pätevyyden. Kahden erillisen tutkintotyyppisen pätevyyden tuottava tutkinto on esimerkiksi erityisopettaja luokanopettajan tutkinnon osana. Näitä tutkintotyypejä koskevat tiedot kerätään tavallisesti erillisinä tutkintoina, eikä nykyisin ole mahdollista ilmoittaa, että samalla tutkinnolla saavutettiin molemmat pätevyydet.

Korkeakoulun on erikseen merkittävä, kun kyse on kahden tai useamman eri tutkintotyyppisen pätevyyden saavuttamisesta samalla tutkinnolla. Tieto merkitään tietovarantoon siten, että tutkinnon koulutusluokituksista selviävän varsinaisen pätevyyden lisäksi opiskelijan tietoihin merkitään pätevyysskoodi, joka edustaa toista tai useampia pätevyyksiä, jotka tutkinnolla lisäksi saavutettiin. Tieto merkitään ja kerätään opintojen tavoitteena olevana, suoritettuna ja saavutettuna pätevytenä.

Käytäntöä sovelletaan myös tapauksissa, joissa kasvatustieteen kandidaatin tutkintoon johtavien varhaiskasvatustieteen opintojen tavoitteena on muu koulutusluokituksen tutkinto kuin lastentarhanopettaja, mutta opintojen tuloksena kuitenkin saavutetaan lastentarhanopettajan pätevyys. Kasvatustieteiden kandidaatin tutkinto, johon sisältyy lastentarhanopettajan pätevyys, merkitään 6-numeroisen kasvatustieteiden kandidaatin koulutusluokituksen lisäksi pätevyysskoodistosta arvolla, joka vastaa varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuutta.

3. Muuten kuin tutkinnon perusteella pääteltävät opettajan pätevyydet

Opettajan pätevyyden voi saavuttaa, jos henkilö suorittaa sivuaineenaan aineenopettajan pedagogiset opinnot. Pätevyyden voi saavuttaa myös erillisillä erityisopettajan, erityislastentarhanopettajan ja opinto-ohjaajan opinnoilla sekä erillisillä opettajan pedagogisilla opinnoilla. Pätevyyden voi saavuttaa ruotsinkielisellä ammatillisella opettajankoulutuksella. Lisäksi on olemassa luokka "muu opettajan kelpoisuus (esim. ammatillisen koulutuksen tai vapaan sivistystyön opettajan kelpoisuus)".

4. Aineenopettajan opetettavat aineet laajuuksineen ja pätevystiedon merkintä

Aineenopettajan pedagoginen pätevyys ja tieto henkilön pätevyydestä opettaa ainetta kerätään erikseen. Tieto opetettavan aineen pätevyydestä merkitään, kun aineessa on saavutettu riittävä sisällöllinen pätevyys riippumatta siitä, onko pedagogiset opinnot jo suoritettu. Aineenopettajan opetettavat aineet kerätään saavutettuna pätevytenä, ei opintojen tavoitteena.

Tietovarantoon merkitään myös tieto kelpoisuuden saavuttamiseksi suoritettujen opintojen laajuudesta. Opintojen laajuustieto on oleellinen, koska pätevyysvaatimus on lukioissa ja peruskouluissa erilainen. Lukiossa ensimmäinen opetettava aine edellyttää 120 op:n opintoja kelpoisuuden saamiseksi ja toinen sekä kolmas opetettava aine 60 op. Perusopetuksessa yläkoulussa opetettavan aineen kelpoisuuden kuhunkin opetettavaan aineeseen saa 60 op:llä.

Opetettavien aineiden merkitsemistä varten on olemassa koodisto, jossa on perus- ja lukio-opintojen alojen lisäksi myös vapaan sivistyksen ja ammatillisen koulutuksen opettettavien aineiden koodistoarvot. Koodisto on yhdistetty Tilastokeskuksen opettajatiedonkeruussa käyttämistä koodistoista.

Tieto pätevyydestä ja opetettavista aineista merkitään pääsääntöisesti vasta tutkinnon merkitsemisen yhteydessä, mutta esimerkiksi opiskelijan pyynnöstä tämä voidaan tehdä jo aikaisemmin. Jos opiskelijalla on jo tutkinto ja hän suorittaa erillisopiskelijana uuden aineen pätevyyden, merkitään hänelle erillisellä oikeudella suoritettun kokonaisuuden merkitsemisen yhteydessä myös pätevyys opettaa kyseistä ainetta. Korkeakoulun ei tarvitse ennen tietojen tallentamista tarkastaa, onko jokin toinen korkeakoulu jo tallentanut tiedon opetettavasta aineesta. On mahdollista, että myöhemmin henkilön sisällyttäessä pätevyyden tuoneet erillisopinnot uuden tutkinnon sivuaineeksi, pätevyys merkitään henkilölle kahteen kertaan, mutta se ei tiedon käyttötarkoituksen näkökulmasta tuota ongelmia.

5. VIRT A-koodistot

Opettajankelpoisuustiedot ilmoitetaan VIRTAssa pätevyysskoodiston arvoina. Huom! Tällä hetkellä koodistosta käytetään termiä pätevyysskoodisto, mutta tulevaisuudessa tarkoituksena on siirtyä käyttämään käsitettä "kelpoisuus".

Opettajanpätevyydet

Opetettavat aineet

6. Pätevyystietojen merkitsemisen yleiset ohjeet VIRT A-opintotietopalvelussa

Yleinen ohjeistus VIRT A-tietojen osalta on koottu [Pätevystiedot -sivulle](#)

